Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

Directoraat-generaal
Economie en Digitalisering
Directie Mededinging en Consumenten

Auteur
[redacted]

TER BESLISSING
Datum aangemaakt
8 september 2026

Kenmerk
DGED-DMC / 108261607

RT-0000159265

nota
TER BESLISSING

Evaluatie van de Winkeltijdenwet

Parafenroute
[redacted]

Bijlage(n)
3

Aanleiding

Ter uitvoering van de motie van het lid Kisteman van 2 september 2025[1] heeft het onderzoeksbureau IPSOS-SWECO de Winkeltijdenwet en de meest recente wijziging van deze wet in 2021 geëvalueerd. In reactie op recente Kamervragen is toegezegd om deze evaluatie en de begeleidende kabinetsreactie in september naar de Tweede Kamer te versturen.

Advies

U kunt instemmen met het versturen van het evaluatierapport en de begeleidende Kamerbrief.

Kernpunten

- De Winkeltijdenwet verbiedt winkels open te gaan op zon- en feestdagen. Gemeentes mogen hier een ontheffing voor aanvragen.
- Recente Kamervragen riepen op tot enerzijds meer ruimte voor ondernemers om zelf hun openingstijden te bepalen (VVD) en anderzijds juist werknemers en de zondagsrust in gemeenten beter te beschermen (SP en SGP).
- Uit de evaluatie blijkt dat 80% van alle gemeenten voorzien in een (zeer) ruime ontheffingsmogelijkheid op zon- en feestdagen. Een stijging van 20% ten opzichte van 2016.
- Voornamelijk door deze ontwikkeling wordt u geadviseerd om de Winkeltijdenwet te behouden zoals deze nu is: met ruimte voor gemeenten om zelf te besluiten over openingstijden op zon- en feestdagen.
- Ook andere resultaten uit het onderzoek zijn in lijn met deze voorgestelde koers:
    - De meeste gemeenten, winkeliers en inwoners geven de voorkeur voor de huidige situatie van gemeentelijke autonomie boven eventuele aanpassingen van de Winkeltijdenwet.

Directoraat-generaal Economie en Digitalisering
Directie Mededinging en Consumenten

Kenmerk
DGED-DMC / 108261607

    - Daarnaast maakt het onderzoek duidelijk dat (met name kleine) winkeliers nu niet altijd opengaan op zondagen, terwijl dat op basis van de lokale verordening wel mag. Bijvoorbeeld omdat zij hechten aan een vaste rustdag, geen personeel kunnen vinden, of omdat het niet rendabel is.
- Een beschermingsmaatregel die in 2021 werd opgenomen in de wet bepaalt dat winkeliers niet hoeven in te stemmen met een eenzijdige wijziging van de openingstijden door een vastgoedeigenaar of beheerder.
    - Desgevraagd gaven winkeliers aan geen last te hebben van deze situatie. Uit het onderzoek blijkt niet of dit het gevolg is van de beschermingsmaatregel, of omdat de openingstijden niet eenzijdig worden gewijzigd.

Toelichting

- Met name supermarkten, tuincentra en bouwmarkten zijn voorstander van ruimere openingstijden. Zij merken op dat het niet eerlijk is dat in de ene gemeente er wel een ontheffing wordt verleend voor openstelling op zon- en feestdagen en in een andere (buur)gemeente niet.
- In de zomer vond er een gesprek plaats op het ministerie met FNV Handel. In bijgaande brief vroeg zij u de openingstijden niet op te rekken, maar juist de rechten van werknemers te versterken. Dit laatste ligt vooral op het terrein van SZW, waar FNV mee in contact is gebracht.
- Kort na de publicatie van het evaluatierapport en de begeleidende Kamerbrief worden belanghebbende brancheorganisaties en vakbonden uitgenodigd om met de onderzoekers en het ministerie in gesprek te gaan over het rapport en uw besluit.